

Avenul din Poiana Gropii

Nr. catalog 2246/1

Situatia marcarii : marcat

Localizare : Muntii Domanului, Dealul Pinului, Locul " Poiana Gropii"

Valea: Poiana Gropii

Localitatea : Cuptoare, jud. Caras- Severin

Coordonate : x=419255,0 y=263790,0 z=750,0 (coordonate stereo)

Altitudine relativa: 0,0 m

Dezvoltare : 1050,0

Denivelare :236,0

Extensie: 190,0

Introducere

Avenul din Poiana Gropii este cel mai adanc aven din regiunea Banat, avand galerii si puturi de mari dimensiuni cel mai mare fiind de -70 m. Avenul are doua ramuri principale ce intalnesc o galerie activa la cota -230 m.

Acces

Pentru a ajunge la intrarea avenului exista doua variante:

A. Din cuptoare (cantonul silvic Poiana Bichi) se merge pe marcajul turistic "punc albastru" 2,7 km pana in poiana lai Franz . De aici in directia SV 250 m pana la valea in capatul careia eeste intrarea tip pestera a Avenului din Poiana Gropii.

B. Din Cuptoare pe drumul asfaltat spre localitatea Valiug se merge trecand de cantonul silvic Raul Alb cu 800 m. De aici pe o poteca dupa inca 250 m pe aceeasi directie se ajunge la aven.

Ghidajul in aven poate fi asigurat de Asociatia Speologica Exploratorii Resita

Istoric

Pana in anul 1974 a fost considerat cel mai adanc aven din Romania pe urma sitandu-se printre primele avene cu denivelare mare.

A fost descoperit in 1961 si a fost explorat si cartat pana in 1968 de cercul de speologie Exploratorii Resita condus de Gunther Karban. Explorarea avenului s-a facut in conditii deosebit de dificile folosindu-se scarite electron confectionate artizanal, fiind mobilizati multi speologi dispusi la mari sacrificii din cauza lipsei tehnicii moderne de abordare a verticalelor.

Context geologic

Perimetrul Dl. Pinului – Sodol face parte din zona Resita-Moldova Noua care la randul ei constituie cuvertura sedimentara a unitatii Pazei Getice a Carpatilor Meridionali. Peste un fundament alcatuit din sisturi cristaline mezometamorfice si epimetamorfice strabatute de roci granitice si granodioritice ce dispune transgresiv si discordant un invelis constituit

din depozite sedimentare de varsta paleozoica si mezozoica, apatinand a patru cicluri de sedimentare: 1. ciclul Carbonifer-Permian, 2. ciclul triasic, 3. ciclul Jurassic-Cretacic inferior, 4. Ciclul Cretacic superior

Stratigrafie

Fundamentul cristalin al zonei Resita- Moldova Noua este alcatuit din formatiuni ce apartin domeniului getic. Sisturile cristaline ce aflureaza in partea estica a sinclinoriului sunt reprezentate prin micasisturi cu granati, paragnaise cu biotit, cuarcite.

Sedimentarul este reprezentat in cea mai mare parte de: Barremian- Aptian inferior (br+ap1) si Oxfodian superior –Kimmridgian inferior (ox2+km1).

(br+ap1), Calcare de Plopa. Depozitele acestei formatiuni sunt alcatuite din calcare masive, uneori zaharoide alb galbui sau chiar cu nuante rosii.(ox2+km1) Calcare de Valea Aninei. Au o culoare cenusiu- galbuie sunt fine, dispuse in bancuri decimetrice(20-40 cm) care se caracterizeaza prin prezenta numeroaselor accidente silicoase dispuse stratiform. Contine o fauna bogata de balemniti ce se pot observa foarte bine in Av. Din Poiana Gropii – Galeria Iadului si in Av. Din Cioaca Mare de la cota –80 m in jos.Procesele geomorfologice sunt reliefate prin doline conice cu fund plat, importante vai de doline dezvoltate pe directia N-S, abrupturi si pereti calcarosi ce ating 100 m. Vaile oarbe “Poiana Gropii “ si “Dragina” sunt de mici dimensiuni insa au dat nastere unor fenomene endocarstice importante. Valea transvesala “Sodol” in prezent este activa doar la obarsie, deoarece dupe intrarea in calcare apa este captata in subteran, exurgenta fiind probabil cea din capatul aval al vaii Sodolului. Acest izbuc este alimentat si de activul Avenului din Poiana Gropii avand un traseu aerian de 2,7 km cu o diferenta de nivel de 95 m si un debit mediu de $Q=1$ l/s. A treia alimentare a izbucului o constituie si ponorul Dragoina care insa prin difluienta din P. Gaura Turcului alimenteaza izbucul temporar Dragoina. Cele doua izbucuri sunt captate de pe valea Capu Baci care sunt pe aliniamentul unei falii, sunt alimentate din apa de percolatie.

Descriere

Avenul este alcatuit din trei sisteme, doua principale ce jonctiunea in final si una secundara ce ajunge la cota –174 m.

Sistemul 1. Se poate ajunge la cota de –125 m coboram pe primul put de la intrare sau coboram pe al doilea put din intrarea avenului continuand coborarea pe cateva saritori, apoi putul Marea Verticala (-72 m). Ajusi la baza putului pe o panta de bolovani, coboram in continuare depasind stamtoarea “Gaura de soarece” si ultimul put de 10 m din acest sistem. De aici porneste Galeria Iadului puternic inclinata la inceput cu planseul plin de bolovani de 2-3 m mai apoi pe o panta cconstituata din microconglomerate. In finalul galeriei planseul devine din nou calcaros, tavanul coboara pana la 0,4 m apoi se inalta in Sala cu Gururi unde cota este de –222 m. De aici o galerie ascendenta (sifonul) partial colmatata cu nisip , ajunge in Sala Rotunda de unde porneste o galerie de dimensiuni mari ce se intalneste cu sistemul 2.

Sistemul 2. Dupa coborarea celui de-al doilea de la intrare si a celorlalte doua ajungem in Sala cu Blocuri Instabile unde galeria se ramifica ; la dreapta Sistemul 3 cu o succesiune de puturi si stamtori pana la cota –174 m, iar la stanga se continua Sistemul 2 cu cateva

puturi, ultimul fiind Putul Spalat . De aici Galeria Ramonajelor puternic descendente de dimensiuni mai mici coboara pana la Galeria de Jonctiune de unde dupa inca 2 puturi se ajunge la Galeria Activa. Dupa un traseu de 25 m activul sifoneaza galeria la cota maxima -236 m.

Geneza

In continuare vor fi reprezentate in mod sintetic etapele evolutive ale avenului:

1. – ia nastere captarea carstica din Poiana Gropii formand sistemul 2 (pana in Sala cu Blocuri Instabile) si sistemul 3
2. –apare o captare endocarstica in Sala cu Blocuri Instabile formandu-se astfel sistemul 2 pana la Galeria Activa.
3. – se produce o noua captare endocarstica formandu-se putul Marea Verticala, Galeria Iadului si Galeria de Jonctiune.
4. –apa este captata din nou, formand primul put de la intrarea in aven (care dreneaza apa temporar si in prezent) curgand prin sistemul 1 fiind captata regresiv pe galeria de Jonctiune.

Explorare

Avenul are plantate pitoane sau spituri la fiecare put (fractionare). Atat in sistemul 1 cat si in 2 dupa coborarea corzii pana la cota –130 inaintarea se face in ramonaj pe galeriile inclinate la 35-40 °.

In sistemul 1 la cota –222 m este posibil ca in perioadele de viitura galeria ascendenta sa se sifoneze si sa se colmateze cu nisip.

Bibliografie

- Bleahu M. (1974) Morfologia carstica Ed. Stiintifica, Bucuresti
Karban G. (1971) Avenul din Poiana Gropii Trav . Inst.Speol . “Emil Racovita” Ed. Academiei R.S.R, Bucuresti
Negrea St.(1976) Drumetind prin Muntii Banatului ! Ed. Sport-Turism.
Sencu V. (1978) Muntii Aninei Ed. Sport-Turism, Bucuresti.